

65 YAŞINI DOLDURMUŞ MUHTAÇ, GÜÇSÜZ VE KİMSESİZ TÜRK VATANDAŞLARI İLE ENGELLİ VE MUHTAÇ TÜRK VATANDAŞLARINA AYLIK BAĞLANMASI HAKKINDA YÖNETMELİKTE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK

MADDE 1- 25/01/2013 tarihli ve 28539 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşları ile Engelli ve Muhtaç Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Yönetmeliğin 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“a) Sosyal güvenlik kuruluşlarının herhangi birisinden her ne nam altında olursa olsun bir gelir veya aylık hakkından yararlananlar ile uzun vadeli sigorta kolları açısından zorunlu olarak sigortalı olunması gereken bir işte çalışanlar, nafaka bağlanmış veya nafaka bağlanması mümkün olanlar veya 24/5/1983 tarihli ve 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu hükümlerine göre harçlık ödenenler hariç olmak kaydıyla, her ne nam altında olursa olsun kendisine ve eşine ait her türlü gelirler toplamı esas alınmak suretiyle, kişi başına düşen ortalama aylık gelir tutarı asgari ücretin aylık net tutarının 1/3’ünden az olanlar ile aynı tutardan fazla gelir sağlaması mümkün olmayanlardan Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları tarafından muhtaç olduğuna karar verilen 65 yaşını doldurmuş Türk vatandaşlarını,”

MADDE 2- Aynı Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi yürürlükten kaldırılmış ve (ç) bendinden sonra gelmek üzere “Kişi başına düşen gelir” tanımı eklenmiş ve müteakip bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

“(d) Kişi başına düşen gelir: Yaşlı aylıklarında aynı hanede ikamet edip etmediklerine bakılmaksızın kendisine ve eşine ait her türlü gelirler toplamı esas alınmak suretiyle kişi başına düşen ortalama aylık gelir tutarını; engelli ve engelli yakını aylıklarında ise hane içinde kişi başına düşen ortalama aylık gelir tutarını,”

MADDE 3- Aynı Yönetmeliğin 5 inci maddenin beşinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “özürlü” ibaresi “engelliler için” şeklinde, aynı maddenin onuncu fıkrasında yer alan “birinci fıkrasının (b) bendi” ibaresi “birinci fıkrasının (c) bendi” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 4- Aynı Yönetmeliğin 7 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, ikinci fıkrasının (b) bendi yürürlükten kaldırılmış, ikinci fıkrasının (d) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, ikinci fıkraya aşağıdaki bent eklenmiş, sekizinci fıkra aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, sekizinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş, müteakip fıkralar buna göre teselsül ettirilmiş ve mevcut dokuzuncu fıkroda yer alan “hane içinde” ibaresi metinden çıkarılmıştır.

“(1) 2022 sayılı Kanunun uygulanmasında;

a) Yaşlı aylığında, aynı hanede ikamet edip etmediklerine bakılmaksızın aylık bağlanacak kişinin kendisine ve eşine ait her türlü gelirler toplamı esas alınmak suretiyle, kişi başına düşen ortalama aylık gelir tutarı asgari ücretin aylık net tutarının 1/3’ünden az olanlar ile aynı tutardan fazla gelir sağlaması mümkün olmayanlar,

b) Engelli aylıkları ve 18 yaş altı engelli yakını aylığında, her ne nam altında olursa olsun her türlü gelirler toplamı esas alınmak suretiyle, hane içinde kişi başına düşen ortalama aylık gelir tutarı asgari ücretin aylık net tutarının 1/3'ünden az olanlar ile aynı tutardan fazla gelir sağlaması mümkün olmayanlar,

muhtaç sayılır.”

“(d) Herhangi bir şekilde kişi başına düşen gelir tutarı, asgari ücretin aylık net tutarının 1/3'üne eşit veya üzerinde olanlar ile aynı tutara eşit veya üzerinde gelir sağlaması mümkün olanlar,”

“(g) 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu hükümlerine göre kendilerine harçlık ödenenler veya ödenebilecek olanlar,”

“(8) Engelli aylıklarında, aylığa hak kazanma durumları uygun olanların muhtaçlığı; gelir, servet ve harcamalar esas alınarak aşağıdaki şekilde belirlenir.

a) Hanenin gelir durumu;

1) Tespit veya beyan edilen aylık net maaş, ücret, nafaka, yevmiye ve her ne ad altında olursa olsun elde edilen diğer gelirlerin yıllık tutarının aylık ortalaması,

2) Hanenin ikamet ettiği konut haricinde diğer konutları için takdir edilen veya beyan edilen rayiç bedelinin 240'ta biri ve takdir edilen veya beyan edilen aylık kira getirisinin toplamı,

3) İkamet edilen konut haricindeki konut için kira geliri elde edilmiyorsa veya kira geliri beyan edilmiyorsa konutun rayiç bedelinin 120'de biri,

4) Dükkânlar için takdir edilen veya beyan edilen rayiç bedelin 240'ta biri ve takdir edilen veya beyan edilen aylık kira getirisinin toplamı,

5) Dükkân için kira geliri elde edilmiyorsa veya kira geliri beyan edilmiyorsa dükkânın takdir edilen veya beyan edilen rayiç bedelinin 120'de biri,

6) Hanenin depo, arsa, arazi, tarla ve benzeri için rayiç bedelin 240'ta biri ve takdir edilen veya beyan edilen zirai/ticari/kira ve benzeri getirilerinin toplamı,

7) Hanenin binek aracı için aracın kasko veya rayiç bedelinin 120'de biri,

8) Hanenin ticari/zirai amaçlı aracı için aracın kasko bedelinin 120'de biri, kasko bedelinin belirlenememesi halinde ise rayiç bedelinin 120'de biri ile bu araçların takdir edilen veya beyan edilen aylık zirai, ticari, kira ve benzeri getirilerinin toplamı,

9) Hanenin büyük ve küçükbaş hayvanları için il/ilçe gıda tarım ve hayvancılık müdürlüklerinden temin edilen yıllık getiri miktarının aylık tutarı,

10) Hanenin tespit veya beyan edilen banka mevduatı gibi menkul serveti için faiz oranına göre hesaplanacak aylık getirisinin iki katı tutarı,

11) 2022 sayılı Kanun gereğince bağlanan aylıklar hariç olmak kaydıyla, 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanununun Ek 7 nci maddesi gereğince yapılan evde bakım ödemeleri dahil, sürekli ve düzenli olarak alınan şartlı eğitim yardımı, şartlı sağlık yardımı, eşi vefat etmiş kadınlara yönelik yardım, burs, harçlık gibi nakdi olarak verilmekte olan sosyal yardımların aylık ortalaması,

12) Yıllık tarımsal destek geliri tutarının aylık ortalaması,

13) Aynı hanede ikamet etmemesine rağmen nafaka yükümlülükleri tarafından sağlanan destek tutarı,

14) Uzun vadeli sigorta kolları açısından zorunlu olarak sigortalı olmayı gerektirecek şekilde çalışanların gelirleri,

15) Diğer gelirlerin toplamının aylık ortalaması, dahil edilerek yapılan hesaplama ile belirlenir.

b) Vergi indirimlerinden faydalanılarak alınan ve engelli adına kayıtlı olan araçlar için vergiler indirilmiş tutarın 120’de biri dikkate alınarak hanenin geliri hesaplanır.

c) Bu fıkranın (a) bendinin alt bentlerinde yer alan taşınır ve taşınmazların tespit edilen rayiç bedellerine ilişkin değerlendirmeyi Mütevelli Heyeti yapar.

ç) Hanenin harcama durumu; emsal kira bedeli hariç gıda, giyim, ısınma, eğitim, sağlık, ulaşım, eğlence ve benzerlerine yapılan yıllık ödemelerin aylık ortalaması dâhil edilerek yapılan hesaplama ile belirlenir.

d) Harcamalar, hanenin gelir seviyesinin bir göstergesi olarak dikkate alınır. Emsal kira bedeli dışındaki harcamalar bu fıkranın (a) bendine göre hesaplanacak gelir tutarından hiçbir şekilde çıkarılamaz.

e) Hanenin tespit/beyan edilen harcamalarının bu fıkranın (a) bendine göre tespit edilen gelir tutarından fazla olması durumunda harcama ve gelir arasındaki fark gelire eklenir.

f) Bu fıkranın (a) bendine göre tespit edilen gelir tutarının beyan/tespit edilen harcama düzeyinin üzerinde olması durumunda harcamalar gelire eklenmez.”

“(9) Yaşlı aylığında kişi başına düşen ortalama aylık gelir, aynı hanede ikamet edip etmediklerine bakılmaksızın aylık bağlanacak kişinin kendisi ve eşi dikkate alınmak suretiyle hesaplanır. Sekizinci fıkranın (a) bendinde sayılan gelir, servet ve benzeri unsurlardan sadece aylık bağlanacak kişinin kendisi ve eşine ait olanlar hesaplamaya dâhil edilir. Kişi başına düşen ortalama aylık harcama tutarı hesaplaması ise sekizinci fıkranın (ç) bendine göre belirlenen hanenin toplam harcamasının, aylık bağlanacak kişinin kendisi ve eşine tekabül eden oransal karşılığı dikkate alınarak yapılır. İkamet edilen konutun emsal kira bedelinin gider olarak düşülmesinde kira bedelinin aylık bağlanacak kişinin kendisi ve eşine tekabül eden oransal karşılığı dikkate alınır.”

MADDE 5- Aynı Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “üçer” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 6- Aynı Yönetmeliğin 11 inci maddesinin ikinci fıkrasının (g), (ğ) ve (h) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve beşinci fıkrasının son cümlesi yürürlükten kaldırılmıştır.

“g) Aylığın on dönem boyunca aralıksız olarak alınmaması.

ğ) 7 nci maddenin ikinci fıkrasının (a), (e), (f) ve (g) bentlerinde belirtilen sebeplerle veya nafaka almakta olması ya da kişi başına düşen gelirin muhtaçlık sınırına eşit veya üzerinde olması sebebiyle aylık bağlanması koşullarının kaybedilmesi.

h) Nafaka alabilecek olması ya da muhtaçlık sınırına eşit veya üzerinde kişi başına düşen gelir elde edebilecek olması ya da başka sebeplerle muhtaçlık halinin ortadan kalktığının tespit edilmesi.”

MADDE 7- Aynı Yönetmeliğin 13 üncü maddesinin birinci ve ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Yaşlı aylığı bağlananlardan %70 ve üzeri oranda engelli olduklarını engelliler için sağlık kurulu raporu ile kanıtlayanların aylıkları hane içinde kişi başına düşen gelir şartını sağlaması halinde başkasının yardımı olmaksızın hayatını devam ettiremeyecek derecede engelli aylığına dönüştürülür. 65 yaşını doldurmuş ve %70 ve üzeri engelli sağlık kurulu raporuna sahip kişiler başkasının yardımı olmaksızın hayatını devam ettiremeyecek derecede engelli aylığına başvurabilir. Ancak %40 ila %69 arası oranda engelliler için sağlık kurulu raporuna sahip 65 yaşını doldurmuş vatandaşlara sadece yaşlı aylığı bağlanır.

(2) 65 yaşın doldurulmasından önce engelli aylığı bağlanmış olanların aylıkları aynı şekilde ödenmeye devam olunur. 65 yaşın doldurulmasından önce %40-69 arası engelli aylığı bağlanmış olanlar, aylıkları herhangi bir sebeple durdurulmuş veya kesilmiş ise, 65 yaşını doldurmuş olsa dahi, tekrar %40-69 arası engelliiler için sağlık kurulu raporu ile aylık başvurusunda bulunabilirler.”

MADDE 8- Aynı Yönetmeliğin 14 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(3) Aylığın kesilmesi gereken durumların üç aylık bildirim süresi tamamlanmadan Vakıf tarafından ya da Sistem tarafından tespiti halinde geri tahsil olunacak aylık tutarları için kanuni faiz veya Tüketici Fiyatları Endeksi (TÜFE) aylık değişim oranlarına göre ayrıca bir fark alınmaz.”

MADDE 9- Aynı Yönetmeliğin 16 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “Bakanlık” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya Vakıf” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 10- Aynı Yönetmeliğin 18 inci maddesinde yer alan “Nafakaya ilişkin haklar saklı kalmak kaydıyla,” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 11- Aynı Yönetmeliğin geçici 1 inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 12- Aynı Yönetmeliğe aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Arşive ilişkin işlemler

GEÇİCİ MADDE 4 - (1) Sosyal Güvenlik Kurumu (Mülga) Primsiz Ödemeler Genel Müdürlüğünden devralınan arşivde yer alan dosyalar gerekli görölmesi halinde Bakanlık tarafından ilgilinin ikametgâhının bulunduğu yer Vakfına gönderilir. Gönderilen dosyalar aylığın kesilmesini izleyen yılın başından itibaren 5 yıl boyunca mevzuatı gereğince muhafaza edilir.”

MADDE 13- Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından müştereken hazırlanan bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 14- Bu Yönetmelik hükümlerini Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı yürütür.